

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

Capvt XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

rus ad Leontium scribit ut synodum habeat cum Episcopis provinciarum quæ congregari poterunt. Ceterum ut membrum hoc concludam, aio synodos generales Galliarum congregari solitas ab Imperatoribus, vel eorum auctoritate, Episcopum verò Arelatensem sibi vindicare voluisse jus illas convocandi, sed à Leone Papa repressum fuisse, Hilarum deinde Episcopo Arelatensi delegasse sollicitudinem congregandi quos posset Episcopos, id est, qui à Regibus sine-rentur accedere ad synodos.

XII. Nam eo tempore Reges Gotthi, partim jure belli, partim ex pactis, occupaverant aliquot provincias; quarum fines ita propagaverunt ut per illas tempestates possederint utramque Aquitaniam, & Novempopulianam, utramque Narbonensem, & provinciam Alpium. Burgundionibus parebant Lugdunenses, Viennenses, & Vesontionenses. Franci verò reliquum Galliarum occupabant. Constat ergo non potuisse illa tempestate congregari corpus Episcoporum Gallicanorum, ob diversitatem regnorum. Cujus rei illustre testimonium extat in epistola Aviti Episcopi Viennensis ad Senatores Urbis Romæ scripta anno quingentesimo tertio. Primùm enim illis significat dolorem quem conceperat ex judicio Romæ lato adversus Papam Symmachum, tum se apud eos excusat quòd ipse solus inter Episcopos Galliarum hanc epistolam scribat, quòd regnorum divisio impediatur eorum conventum. Affirmat tamen literas ad se ab omnibus collegis suis missas, quibus eum orant ut scribendam istius epistolæ curam in se suscipiat: *Vellemus ut que in causa communi supplicari oportet, amplitudo vestra congregatorum Gallie Sacerdotum relatione cognosceret. Sed quoniam hujus quoque voti non potes reddidit provincia prefixis regnorum determinata limitibus, quamprimum supplici prece posco ne celeberrimo ordini vestro pagina hæc aliquod moveat, quasi ab uno dictata, fastidium; quoniam à cunctis Gallicanis fratribus meis ad hoc ipsum non minus per mandata quam per literas oneratus, quæcumque à vobis omnes ambimus, unus suggerenda suscepi.*

Avitus epist. 31.

CAPVT XVIII.

Synopsis.

I. Synodus Agathensis constitit ex solis Episcopis regni Gothorum. Conjectura de Petro Episcopo de Palatio, qui ei synodo subscripsit. Concilium Epao-nense ex Episcopis regni Burgundionum.

II. Post excisum regnum Gothorum, prima Francorum synodus fuit Aurelianensis. Ad ejus for-

mam celebrata sunt cetera Gallia Concilia. Quinam Episcopi ad eam convenerint.

III. Conventus ille extraordinarius erat; ideò-que convocandus à Rege. Itaque à Clodoveo convoca-tus est.

IV. Post obitum Clodovei, regnum ejus divisum in tetrarchias. Virisque Regum portio, regnum dice-batur, velut regnum Childeberti, Marcham Childe-berthi vocat Marj Chronicon. Arvernense Concilium, Sortem.

V. Variatum temporis fuere Galliarum Concilia. Quippe interdum constabant ex Episcopis universæ Gallie, interdum verò ex Episcopis unius regni. Canon 1. Concily 111. Aurelianensis explicatur.

VI. Concilium Aurelianense secundum congrega-tum fuit jussu Regum. Explicatur immutatio que in sequentibus Conciliis accidit circa jura regia. Pri-ma omnium Synodus Arvernensis imminuere caput regiam auctoritatem. Apertior fuit audacia sequen-tium Conciliorum.

VII. Temperamento usa synodus secunda Pari-siensis, utemque secunda Turonensis.

VIII. Sequentia Concilia us verbis usa sunt qua Regum auctoritati respondent. Evocationis vox explicata.

IX. Concilium Matisconense secundum congre-gatum est jussu Guntramni Regis. Ei interfuerunt omnes Episcopi regni Burgundici. In eo statutum est ut tertio quoque anno Concilium celebraretur unà cum dispositione Principis. Vox dispositio explicatur. Con-nantur patres novam Patriarchæ dignitatem tribuere Episcopo Lugdunensi. Synodus Parisiensis quinta convocata est à Rege Clotario. Et Cabilonensis à Clodoveo secundo.

X. Episcopi tenentur accedere ad synodum quam Rex indicet. Probatur ex insigni loco Gregorij Tu-ronensis. In literis tamen convocationis exprimenda erant causa ob quas conventus precipiebatur.

I. **A**TTAMEN licet corpus Gallia-rum in synodo congregari non posset, provinciæ quæ uni Regi parebant syno-dum componebant absque ulla permissione Episcoporum alienarum provinciarum; ut constat ex Synodo Agathensi, quæ anno quingentesimo sexto habita est permiffa Alarici Regis Vuifigothorum, tamen Ar-rianus esset: *Cum in nomine Domini, ex per-miffu Domini nostri gloriosissimi, magnificen-tissimi, piissimi que Regis, in civitate Agathensi sancta synodus convenisset.* In subscriptioni-bus autem leguntur nomina Metropolitanæ Arelatensis, Narbonensis, Burdegalensis, Elufani, Bituricensis, & Vicarij Metro-politani Turonensis, itemque plurimorum Episcoporum earundem provinciarum quæ regnum Tolosanum constituebant. Nullus porrò Episcopus regni Francorum aut Bur-gundionum ei synodo interfuit; neque etiam ex Hispania, tamen magna illius pars Re-gis Alarici imperio pareret. Suscipiendi ta-men locus heic esset Petrum Episcopum de Palatio, qui synodo huic subscripsit, cu-jus civitatis vocabulum ad nullam urbem referri

referri potest earum quæ pendebant à metropolitibus (suprà memoratis) fuisse ex Hispaniis, è *Palentio* nimirum, sive *Palentia*, quæ civitas erat episcopalis in provincia Carthaginiensi; qui cum fortè *Tolosa* degeret in comitatu *Alarici*, Synodo *Agathensi* potuit interesse.

Synodus *Epaonensis*, itémque *Lugdunensis*, habitæ fuerunt anno *DXXVII*, ab Episcopis regni *Burgundionum*, quibus nulli regni *Francorum* Episcopi adfuerunt.

II. Quod attinet ad Episcopos qui *Francorum* dominationi parebant, prima eorum synodus fuit *Aurelianensis* prima; quæ ex præcepto *Clodovei* Regis habitata est, post excisum regnum *Vvisigothorum* adjectâque imperio *Francico* quatuor metropoles ex iis quas *Alaricus* obtinebat, *Turonensem* videlicet, *Bituricensem*, *Burdgalensem*, & *Elusanam* sive *Novempopulanam*. At *Narbonensis*, excepta civitate *Tolosana*, remansit sub ditione *Regum Gothorum* in Hispania; *Arelatenfis* verò, *Theodorico* Regi *Italiae* cessit. Consideranda autem est in primis diligenter auctoritas hujus Concilij, quod paulò post habitum est quàm *Clodoveus* Christianam religionem suscepisset, quoniam ad illius formam cetera *Galliae* Concilia celebrata sunt, tam in prima *Regum* nostrorum dynastia, quàm in secunda.

Igitur Concilium habitum fuit anno *DXXI*, in civitate *Aurelianensi* ab Episcopis provinciarum *Galliae* quæ Regi *Clodoveo* parebant. Nam præter *Metropolitanum Turonensem*, *Bituricensem*, *Burdgalensem*, & *Elusanum*, ac quàmplurimos Episcopos earum provinciarum quæ recens imperio *Clodovei* adjectæ erant, convenere etiam *Metropolitanus Rothomagensis* & quàmplurimi Episcopi provinciarum *Senonensis* & *Remensis*. *Treverensis* tamen, *Moguntinus*, & *Coloniensis* non adfuerunt; nisi fortassis hac in parte laborent subscriptiones Episcoporum.

III. Quoniam verò conventus ille coactus erat ex septem provinciis, ideoque extraordinarius erat, necessarium fuit ut à Rege convocaretur. Atque id eò magis obtinere debuit quòd nullus *Exarchus* aut primus *Metropolitanus* esset in regno; cum *Arelatenfis*, cui ea sollicitudo olim delegata fuerat ab *Hilario* Papa, *Regum Italiae* dominationi subjectus esset; qui angulum illum *Galliae* in regno *Italiae* annuerant, velut provinciam particularem, ita ut *Gallia* provincia diceretur, quemadmodum apud *Gothos* *Hispanos* provincia *Narbonensis* vocabatur *provincia Gallia*.

Tom. II.

Sanè præfatio Concilij *Aurelianensis* docet illud à *Clodoveo* Rege convocatum esse, quod in primis quærebamus.

IV. Post obitum *Clodovei*, regnum ejus divisum est in tetrarchias, ita tamen ut unusquisque liberorum ejus retinuerit nomen Regis *Francorum*. Portiones autem eorum distinguebantur ex nomine Regis, exempli causa regnum *Childeberti*, vel *Clotary*; ut patet ex epistolis à *Vigilio* Papa scriptis ad Episcopos sub regno *Childeberti* Regis per *Gallias* constitutos. *Vetus Chronicon Marij*, uniuscujusque portionis tractum *Marcham* nuncupat, ut *Marcham Childeberti*. Id verò sorte nominat Concilium *Arvernense* habitum anno *DXXXVII*, in epistola ad *Regem Theodebertum* scripta; qua eum Episcopi rogant ne Clerici aut laici qui sub unius *Regum* imperio habitant, facultates amittant quæ ipsis competunt in sorte alterius Regis: *Ne dum unius Regis quisque potestati ac dominio subiacet, in alterius sorte partem amitteret facultatem*.

V. Quoniam verò quilibet *Regum* jura regni sui conservare studebat, hinc factum est ut Concilia quæ tunc temporis habitata sunt, diversè composita sint. Quippe interdum ad ea conveniebant Episcopi ex provinciis omnium regnorum. Verùm id ex *Regum* consensu fiebat; quemadmodum Synodus *Sardicensis*, quæ ex Episcopis *Orientis* & *Occidentis* constabat, convocata fuit literis *Imperatorum Constantij* & *Constantis*, qui fratres erant. Aliquando verò Concilia ex iis tantum Episcopis constabant qui in ejus Regis imperio habitabant à quo evocabantur. cujusmodi sunt omnia ferè Concilia *Gallicana*. Ad hoc autem ut ea rata essent, necessarium non erat ut eis Episcopi ex omnibus *Galliae* provinciis interessent. Nam canon primus Concilij tertij *Aurelianensis*, quo rejiciuntur excusationes Episcoporum qui eo prætextu absunt à synodo quòd in alterius Principis sorte seu divisione consistant, intelligendus est de synodo uniuscujusque *Metropolitani*, id est, provinciali, non autem de Synodo nationali, ut constat ex verbis canonis.

VI. Concilium *Aurelianense* secundum congregatum fuit jussu *Childeberti* ejusque fratrum anno *DXXXIII*, quemadmodum synodus ipsa fatetur in præfatione: *Cum ex præceptione gloriosissimorum Regum in Aurelianensem urbem, de observatione legis catholice tractaturi, Deo auxiliante convenissemus*. Vnde patet patres illius synodi agnoscere inesse Regi auctoritatem pro convocazione synodi. At sequentia Concilia eam

H h

Concil. Aurelian. tertij can. i. Qui tamen & hanc excusationem sibi novimus esse sublatam, si absentiam suam divisione sortis crediturini excusandam.

infringere tentarunt, ut suam conservarent integriorem, tributaria videlicet Regi simplicem consensum, Episcopis verò jus conveniendi. Verùm ea præsumptio repressa est quoties potestate sua uti Reges voluerunt, quam legitimam esse agnovit Gregorius magnus.

Anno DXXXV. habita fuit Synodus Arvernensis eorum Episcoporum qui in regno Theodeberti erant, in regno scilicet Austrasiorum, veluti Treverensis, Agrippinensis, Metensis, Viridunensis, & aliquot Episcoporum regni Burgundionum, quod abolitum anno DXXXIII. inter Reges Francorum fuerat divisum. Synodus illa Arvernensis, prima omnium immouere cepit regiam auctoritatem. Tantum enim abest ut se coactam fateatur jussu Principis, quemadmodum à duabus synodis superioribus pronuntiatum fuerat, ut etiam dicant Episcopi se congregatos fuisse à Spiritu sancto, cum consensu Regis Theodeberti, multum videlicet recedentes à consuetudine Conciliorum generalium, quorum patres profitebantur se literis Imperatorum congregatos fuisse in nomine Spiritus sancti, non autem à Spiritu sancto. *Cum in nomine Domini*, inquit Concilium Arvernense in præfatione, *congregante sancto Spiritu, consentiente Domino nostro gloriosissimo piissimoque Rege Theodeberto, in Arverna urbe sancta synodus convenisset.* At Episcopi Concilij tertij Aurelianensis robustius deprimunt auctoritatem regiam. Nullam enim mentionem faciunt consensus regij pro congregandis Sacerdotibus; sicut nec Aurelianense quartum habitum anno quingentesimo quadragesimo primo, nec Parisiense tertium anno quingentesimo quinquagesimo septimo, neque demum Lugdunenense secundum anno quingentesimo sexagesimo septimo; tametsi Gregorius Turonensis in libro v. hist. cap. xx. scribat illud fuisse coactum jussu Regis Guntchramni: *Congregari synodum ad urbem Lugdunensem jussit.*

VII. Concilium Parisiense secundum, itémque Turonense secundum, iis verbis utuntur quæ jura quidem Regum non omnino dissimulant, sed ita enervant atque imminuunt ut ni aliunde ratio suppeteret ea restituendi, dimidium regie auctoritatis periclitari videatur. Nam licet Concilium Aurelianense quintum habitum anno DCLIX. intra temperamenti cujusdam cancellos se contineat, dum ait, *Clementissimus Princeps, triumphorum titulis invictissimus, Dominus Childebertus Rex, pro amore sacra fidei & statu religionis, in Aurelianensi urbe congregavit in unum Domini Sacerdotes, syno-*

das tamen Parisienses secunda habita anno DLV. quæ fuerint in ea convocanda partes Principis, frigidè admodum explicat, his verbis: *Cum in urbem Parisius ad invitationem Domini Regis gloriosissimi Childeberti venissemus.* Synodus verò Turonensis secunda habita anno DLXVII. nihil heic spectat præter conviventiam consensumque Principis: *Quapropter Christo auspice in Turonica civitate, Concilio concordante, juxta conviventiam gloriosissimi Domini Childeberti Regis ammentis, coadunati.* Sed Episcopi illi multam de se suspicionem injiciunt in hac causa. Quippe apertius animi sui sensa exprimentes, non quidem ratione habita Principis tunc regnantis, sed Clodovei primi, qui diù antè mortuus erat, cuiusque res gestæ ceteris Principibus exemplo esse debent, non dubitant scribere in canone xxxi. illum supplicasse Episcopis ut ad Synodum Aurelianensem convenirent. Et tamen epistola synodica illius synodi contrarium evincit, cum in ea patres ingenuè fateantur se jussu Clodovei fuisse congregatos in urbe Aurelianensi.

VIII. At Concilium Matisconense primum, & secundum, itémque Valentinum secundum, Parisiense quintum, & Cabilonense iis verbis usa sunt quæ Regum auctoritati respondent; penes quos est jus non solum invitandi Episcopos ad synodum, aut eorum congregationi consentiendi, sed etiam eam jubendi & imperandi. Episcopi Concilij Matisconensis primi, quod habitum est anno quingentesimo octavesimo primo, fateantur se congregatos esse *ex evocatione gloriosissimi Domini Gunthramni.* Qui loquendi modus explicat jus & potestatem ejus qui per literas suas convocat synodum. Sanè jus quod Metropolitano competit convocandi Concilij Episcoporum suæ provinciæ, eo vocabulo explicatur in Concilio Aurelianensi tertio, can. i. *Ad suam civitatem suos evocet fratres.* Tractus est autem hic loquendi modus ex capite quadragesimo decretorum Papæ Leonis, qui ad Episcopum Thessalonicensem Illyrici Exarchum ita scribit: *In evocandis autem à te Episcopis moderatissimum esse te volumus.* Quare cum synodus Matisconensis fateatur se congregatam esse *ex evocatione Regis Gunthramni*, prorsus manifestum est eam in unam conspirare sententiam cum Episcopis synodi Valentine secundæ habitæ anno quingentesimo octavesimo quarto, qui scribunt mediocritatem suam in urbe Valentina convenisse *juxta imperium gloriosissimi Gunthramni Regis.*

IX. Magni momenti est secunda synodus

Matifconensis. Quippe cum regnum Francorum in tres partes divisum esset inter filios Clotarij, earum unam Guntramnus sub vocabulo regni Burgundionum obtinebat, ceteras, quæ Australia & Neustria dicebantur, fratres ejus suo jure possidebant. Cupiit autem Guntramnus ut omnes regni sui Episcopi simul congregarentur; eamque ob causam eis præcepit ut ad Matifconensem urbem accederent. Ne quis verò id à me gratis dictum putet, auctorem laudabo Gregorium Turonensem, cujus ea sunt verba in libro VIII. cap. XX. historia: *Episcopi ex jussu Regis Gunthramni apud Matifconensem urbem collecti sunt. Præfatio verò synodi testatur ei interfuisse omnes Episcopos qui in regno Gunthramni erant constituti: Gaudeamus quòd omnes Episcopi qui in regno gloriosissimi Domini Gunthramni Regis episcopali funguntur honore, in uno se conspiciunt coadunati Concilio.* Inter eos autem in primis videre est Metropolitanos Lugdunensem, Viennensem, Rothomagensem, Burdegalsensem, Senonensem, Bituricensem, Vefontionensem, Ebredunensem, & Tarantasiensem. Illud Episcoporum corpus jubet in canone ultimo ut Concilium nationale, quod universale vocat secundum phrasim Africanorum, id est, Concilium ex universis regni provinciis, tertio quoque anno celebretur; ea tamen lege, ut id fiat jussu Principis, qui locum commodum assignabit, situm velut in centro & in medio Episcoporum: *Hoc adimplere sollicitudinis sit Metropolitanus Lugdunensis Episcopi, unà cum dispositione magnifici Principis nostri prius desinentis locum mediterraneum ad quem omnes Episcopi sine labore alacres congregentur.* Patres Matifconenses vocabulum *dispositionis* (quod in legibus Codicis significat edictum) hauserunt ex epistola sancti Leonis ad Pulcheriam, qui eo utitur ut significet jussa Imperatoris data pro convocatione Concilij: *Ne autem piissimi Principis dispositioni, qua episcopale Concilium voluit congregari, nostra videretur præsentia defuisse, fratres meos Iulianum Episcopum, & Renatum Presbyterum, & filium meum Hilarem Diaconum misi, qui vicem præsentie mee implere sufficerent.* Episcopo autem Lugdunensi curam delegant petendi & obtinendi à Principe mandata pro convocatione Concilij universalis; ea videlicet de causa, quòd Metropolitanus esset urbis regni Burgundionum, in qua Gunthramnus commorari solebat. Quoniam verò Concilium, juxta Principis desiderium, satagebat ei Episcopo novam Patriarchæ dignitatem procurare, quo cum vocabulo honestant in præfatione, placuit ut ipse regia diplomata pro

Tom. II.

congreganda synodo mitteret cum suis literis.

Synodi demum Parisiensis quintæ patres, quæ anno sexcentesimo decimo quinto celebrata est, agnoscunt se congregatos esse *ex evocatione gloriosissimi Principis Domini Clotacharij Regis, cui Neustria & Burgundia parebant. Quis & synodus Cabilonensis habita anno sexcentesimo quinquagesimo, cui interfuerunt Episcopi Burgundionum & Neustriæ, coacta est tam ex communi omnium voluntate quam ex evocatione vel ordinatione gloriosissimi Domini Clodovei Regis, qui duo illa regna possidebat. Et in epistola synodica Concilij patres aiunt: Quod gloriosus Dominus Clodoveus Rex in urbe Cabilono synodale præcepit esse Concilium.*

X. Sufficiunt, opinor, ista quæ diximus, ut difficilibus & morosis ingenis persuaderi possit magnam Regibus auctoritatem competere ad convocanda Concilia; cujus tanta vis est, ut Episcopi teneantur accedere ad synodum quam Rex celebrandam indixerit. Necessitatem illam parendi mandatis Principis docet illustris locus apud Gregorium Turonensem. Narrat ille Childebertum Regem Austrasiorum suis literis anno D X C. evocasse Episcopos regni sui ad urbem Viridunensem, ut accusatio adversus Egidium Remensem Archiepiscopum instituta judicaretur. Ac licet iter illud plurimum incommodi adferret Episcopis, ob intolerabilem hyemis asperitatem, pluvias, & fluminum inundationem, tamen, ut ait Gregorius, præceptioni regis obistere nequiverunt. *Rex Episcopos accerseri ad ejus examinationem præcepit, scilicet ut ab initio mensis octavi apud Viridunensem urbem adesse deberent, dirigens epistolas, ut supra diximus, ad omnes regni sui Pontifices, ut medio mense nono ad discutiendum in urbe supradicta adesse deberent. Erant autem pluvie valide & immenses, rigor intolerabilis, dissoluta luto via, amnes litora excedentes. Sed præceptioni regis obistere nequiverunt. Nihilominus dissimulandum non est difficile se præbuisse Episcopos, nisi causæ conventus, quæ notæ esse debebant, in literis convocationis exprimerentur. Nam in eo casu Mapinius Episcopus Remensis, ad Nicetium Treverorum Episcopum scribens, fatetur obediendum esse Regi: *Quoniam parere nos regis præceptis in bonis rebus & conveniat & libeat; tamen si is ipse Mapinus Tullum accedere recusasset post literas Principis: *Indicamus nos literas filij nostri Regis Theobaldi excepisse ut in Tullensium urbe die Calendarum Juniarum adesse deberem; & nullam causam evocationis declarantes, reciprocante pagina indicavimus nos illic accedere non debere,***

Gregor. Tith. lib. 10. c. 19.

Hh ij

quia causam conditionemque nos constabat ignorare. Iteratis scriptis edocuit &c.

CAPVT XIX.

Synopsis.

I. Gregorius magnus agnoscit auctoritatem Regum Francorum in convocandis Conciliis.

II. Imperatores possidebant auctoritatem convocandi Concilia extraordinaria. Sed id non excludebat literas Metropolitanorum ad comprovinciales Episcopos, neque Patriarcharum ad Metropolitanos. Probatur ex Concilio Ephesino & Chalcedonensi.

III. Accepit literis, Metropolitanis congregabant synodos suarum provinciarum, quae Legatus consensus suos dabat. Interdum Imperatores mittebant literas convocatorias ad Patriarchas, qui dein synodum patriarchalem congregabant. Eo literis suis evocabant Metropolitanos. Litera Principum & Metropolitanorum non sunt dissociabiles.

IV. Idem jus obtinebat in Gallia, quandiu Conciliorum convocatio penes Reges fuit. Quid si Summus Pontifex eam curam ad se traheret? Prudentia Gregorius magni laudata.

V. Regum in eo auctoritas probatur ex epistola Sigeberti Regis ad Desiderium Episcopum Cadurcensem; quae explicatur.

VI. Hilarus Papa Leontio Arelatensi Episcopo consilium potestatem convocandi Concilia ex diversis provinciis. Symmachus Papa ultra progressus est.

VII. Vigilius Auxano Arelatensi concessit usum Pallij & auctoritatem convocandi synodum omnium Episcoporum Gallicanorum. Ea legatio data precibus Regis Childeberti; in cuius quoque gratiam vicariatum suum idem Pontifex consulit Aureliano, Auxani successori. Arelas prima sanctissimarum Galliarum Ecclesiarum dicta à Iustiniano.

VIII. Pelagius primus Sapando Arelatensi non tribuit aperte auctoritatem convocandorum Conciliorum. Legatio illa data precibus Regis Childeberti. Ex verbis Pelagij colligitur non admodum habuit in honore Arelatenses Episcopos, tamen Vicarij essent apostolicae sedis.

IX. Gregorius dignitatem Vicarij tribuens Virgilio Arelatensi, non evagatus est extra veteres fines.

I. **S**ED ut omnis cavillandi via iis pracludatur qui hoc Episcoporum erga Reges obsequium ab adulatione proficisci existimare possent, utar auctoritate Gregorius magni: qui cupiens abolere pravam consuetudinem quae in regnis Burgundiae & Austrasiae invaluerat adversus canones, venditionem scilicet ordinationum, synodum haberi ea de causa iussit anno DCCIX. literis datis ad Syagrium Episcopum Augustodunensem, Aetherium Lugdunensem, Virgilium Arelatensem, & Desiderium Viennensem. Quoniam verò optimè noverat quamnam in Conciliis convocandis esset Principum auctoritas, heic subsistere noluit, sed eandem ob causam literas ad Reginam

Gregor. lib. 7.
cap. 10. Indit.
2. Fratrem vestram auctore
Deo volumus synodum congregare.

Brunichildem, quae Regum avia erat, scripsit; quibus, Excellentia ejus affectu paterno salutata, petit ut iussione regia synodum fieri constituat. Et quia Syagrius Augustodunensi Episcopo, intimo Regum amico, sollicitudinem synodi celebrandae delegaverat, Brunichildem orat ut ei commodas aures praebeat supplicanti, eumque ope sua adjuvet ad extirpandum hoc malum: *Salutantes excellentiam vestram paterno affectu, peccatis ut de hujus pravitate emendatione Deum vobis placabilem faciatis. Et ut nulla deinceps valeat occasione committi, synodum fieri iussio regia constituat. Infra: Curam vero & sollicitudinem ejusdem synodi, quam sciendam decrevimus, fratri coepiscopoque Syagrius, quem vestrum proprium nominamus, specialiter delegare curavimus, quem peccatis ut & supplicanti libenter audire & ope juvare dignemini &c.* Eandem ob causam scribens ad Reges Theodoricum & Theodebertum, verbis utitur disertissimis, quae ostendunt Summo Pontifici per se fuisse Regibus competere auctoritatem convocandi synodum: *Qua de re ut magnam omnipotentis Domini munus valeatis offerre, synodum congregari praecipite.*

Et quoniam Concilium illud, quod sanctus Gregorius iustissime expetebat, non statim convocatum fuit, literas anno sexcentesimo primo scripsit ad Virgilium Episcopum Arelatensem & Aetherium Lugdunensem, quibus eos hortatus est ut synodi convocationem urgerent. Interim ad Theodoricum Regem Burgundionum scribens, illum rursus hortatur ut synodum congregari jubeat: *Iterata vos, pro vestra magna mercede, adhortatione pulsavimus ut congregari synodum jubeatis. Item in epistola ad Clotarium Regem: Peccatis ut pro mercede vestra congregari synodum faciatis. Et ad Reginam Brunichildem: Itaque synodum congregari praecipite.*

II. Possent heic aliquis suspicari quandam in iis epistolis esse contradictionem, aut saltem aliquatenus imminui auctoritatem regiam, quod Gregorius praecipiat Metropolitanis Arelatensi, Viennensi, & Lugdunensi, & Syagrius Augustodunensi Episcopo, ut synodum congregent. Verum si ratio politicae ecclesiasticae quae ipsis Imperatorum temporibus in usu erat expendatur, manifestum erit mirificam in eo capite fuisse sacerdotij & imperij concordiam, & modum agendi, quo illi utebantur, in Gallia fuisse continuatum a vo beati Gregorius. Imperatores enim, qui citra omnem controversiam possidebant auctoritatem congregandi Concilia extraordinaria, ei tamen eum modum adhibebat ut mandata eorum non exclu-